
Половинчак Ю. М.

Національна юридична бібліотека НБУВ (м. Київ, Україна)

Бондаренко В. І.

Національна юридична бібліотека НБУВ (м. Київ, Україна)

Матвійчук Л. О.

Інституту архівознавства НБУВ (м. Київ, Україна)

ПРАВОВІ РЕСУРСИ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: ПРЕДСТАВЛЕННЯ В БІБЛІОТЕЧНИХ КОЛЕКЦІЯХ ТА ЇХ ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ

Досліджено пам'ятки права як складову історико-культурної спадщини, що потребує популяризації у інформаційному просторі з огляду на наукове, освітнє, світоглядне значення. Систематизовано інформаційно-комунікаційні напрямки популяризації цих ресурсів.

Ключові слова: історико-культурна спадщина; пам'ятки права; цифрові бібліотеки; мобільні технології; соціальні медіа

Polovynchak Yu. M.

National Law Library at V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Bondarenko V. I.

National Law Library at V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

Matviichuk L. O.

Institute of Archival Studies at V. I. Vernadskyi National Library of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

LEGAL RESOURCES OF HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE: PRESENTATION IN LIBRARY COLLECTIONS AND THEIR POPULARIZATION

The monuments of law as a component of historical and cultural heritage, which need to be popularized in the information space, given the scientific, educational and ideological significance, have been studied. Digitization of such documents and their inclusion in digital collections expands user access to monuments of law, intensifies their circulation in the cultural information space.

Keywords: historical and cultural heritage; monuments of law; digital libraries; mobile technology

Пам'ятки права є основоположними для ілюстрації державного поступу із історичних часів до сучасності, вони у інформаційному просторі утверджують тяглість національної політико-правової традиції. В силу своєї природи такі пам'ятки комплексно розкривають різні сторони життя суспільства певного історичного періоду: економічні та

суспільні відносини, політичну систему; також, базуючись на актуальних для свого часу ідеях, характеризують рівень інтелектуального осмислення суспільного розвитку. Така їх комплексна, інтегративна природа визначає значення пам'яток права на сучасному етапі осмислення національного минулого: вони мають не лише наукову, а і світоглядну цінність, є перспективними з точки зору освітнього процесу, а також цілком логічно є складовою національного міфу.

Активна популяризація пам'яток політико-правової суспільної думки для українських реалій набуває особливого значення з декількох причин. По-перше, зважаючи на тривале бездержавне існування українців, саме еволюція правової думки, виражена конкретними є одним із елементів засвоєння і освоєння свого політичного минулого. Наголошення спадкоємності і наступності норм та інститутів права, поряд із підкресленням органічного поєднання локальних та європейських джерел є важливим елементом утвердження у суспільній свідомості тяглості української політико-правової традиції.

Не менш важливим є акцентування корпусу українських пам'яток права і з точки зору перебування українських земель у складі іноземних держав – є потреба акцентування їх української природи (або української складової), активне введення документів та інформації про них у національний інформаційний простір. Важливим чинником такого акцентування, його унаочнення і увиразнення є репрезентація установами пам'яті книжкових пам'яток як історичних, культурних та правових джерел.

Відзначимо тут, що тенденція, згідно якої у колекціях історико-культурної спадщини помітне місце посідають пам'ятки, що розкривають становлення держави, боротьби за права людини, отже, належать до царини права, є характерною особливістю цифрових проєктів.

Виділити і розкрити у спеціальних бібліотечних колекціях документи, що представляють особливу історичну, культурну та художню цінність дозволяє створення тематичних мобільних застосунків, що забезпечують можливість доступу та пошуку через мобільні пристрої до мільйонів документів оцифрованих колекцій; технології представлення документів у всій повноті, із збільшенням масштабування окремих деталей; інтерактивність у роботі з документами. Іншим напрямком популяризації історичних ресурсів є активізація взаємодії бібліотек і соціальних медіа. Зважаючи на те, що документи права представлені переважно візуальним контентом або ж повнотекстовими версіями у форматі PDF, то найперспективнішими соціальними медіа з

точки зору репрезентації цих документів видаються мережі графічного та відео контенту, згрупованого за тематичним чи іншим принципом, із супровідною інформацією та систематизацією через тегування, із можливістю користувацького обговорення, оцінювання, завантаження та републікації бібліотечних матеріалів у інших мережах та додавання користувацького контенту.

Отже, важливість популяризації пам'яток права у фондах і колекціях бібліотек визначається їхнім світоглядним впливом, науковим, освітнім, просвітницьким потенціалом. Оцифрування таких документів та включення їх до цифрових колекцій розширює користувацький доступ до пам'яток права, інтенсифікує їх циркуляцію у культурному інформаційному просторі. Додатковими інструментами популяризації цифрових джерел історико-культурної спадщини за результатами аналізу зарубіжного досвіду визначено застосування мобільних технологій та репрезентацію ресурсів у соціальних медіа візуального контенту. Ці заходи уможливають розширення кола користувачів, удосконалюють розкриття фондів бібліотек, спрощують доступ до ресурсів, підвищують їх циркуляцію в суспільстві.